

శ్రీ పర్యాయ సమాసము

ఆది సారాయణ శతకము

ఇది

శ్రీ భద్రాంధ్ర మాఘపురాణవిర్మాణధురీణ

శ్రీ మానసాయణ చరణారవింశపారాయణపారీణ

అష్టరాజు శేషచలామాత్యమణి

ప్రణీత OFFICE OF THE

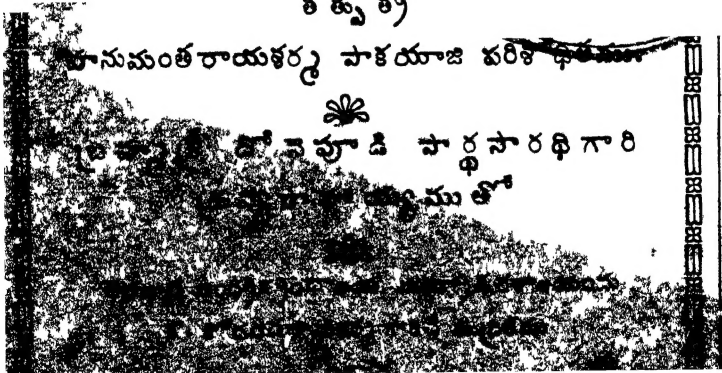
తత్పుత్ర

హనుమంతరాయశర్మ పాకయాజి పరిశీలకము

శ్రీ పద్మావతి పార్థసారథిగారి

హనుమంతరాయశర్మ

శ్రీ సర్వకాయ నమోనమః

ఆదినారాయణశతకము.

ఇది

శ్రీ మదాంధ్ర మాఘపురాణనిర్మాణధురీణ
శ్రీ మన్నారాయణ చరణారవిందపారాయణపారీణ
అబ్బరాజు శేషచలామాత్యమణి
ప్రణీతము.

తత్పుత్ర

హనుమంతరాయశర్మ పాకయాజి కరిశోధితము.

బ్రహ్మశ్రీ దోనెపూడి పార్థసారథిగారి ద్రవ్యసాహాయ్యముతో

బెజవాడ

ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాలయమున
క. కోదండరామశర్మగారిచే ముద్రితము.

౧౯౩౪

సర్వస్వామ్య సంకలితము.

[శల రు 0—1—0.]

రేపల్లె, } ఇట్లు విద్యద్విశేషముడు,
25-10-34. } అబ్బారాజు హనుమంత రాయశర్మ పాకయాజి.

శ్రీ కృష్ణాయ నమః.

ఆదినారాయణశత్రకము.

కావ్యాల మత్తేభ వృత్తములు.

—* శేషాచలకవీయము *

వాణీశభవాదిసన్నతరమా! నిత్యేశ! మానీంద్రసం
సేవాంఘ్రివ్యయ! భాస్కరేందునయనా! చిద్రూప!
భక్తప్రియా!
భావాతీత! సురేంద్రీనందిత! మహా! బ్రహ్మాండ
భాంజోదరా!

వేవేగం గరుణింప నాదెసకు రా! వే! యాదినారాయణా! ౧
శ్రీవిఘ్నేశునిపాదపద్మయుగము! నేసేవించి, త్రైమూర్తులక
భావంబందున నిల్చి, వాదసతులం! బౌద్ధించి, వ్యాసాదులం
బ్రాహ్మణాలిస నిన్న నాదుమదిను! పౌంఘం గన్నతుల్ నేయుచుక
శ్రీవిశ్వేశ రచింతు! బద్ధములు తండ్రి! యాదినారాయణా!
లోకాతీతజ! గత్తయైకభరణా! లోకేశ! విశ్వంభరా!
కాకుత్స్థస్థావ్యయవార్ధిపూర్ణిమశశీ! కౌసల్యగర్భనయా!
సాకేతాధిప! జానకీమణి! సాతాత్కారముం జూపవే
రాకాచంద్రముఖారవింద! రఘువీరా! యాదినారాయణా!
సీవాడక శరణంబువేడితి మది! నిక్కుంబుగా నమ్మితిం,
గావంగా! దగు నీదుబంటుకరణిం! గారుణ్యసాధోనిధి!
నేవం గోరుచునుండు నన్ను నిక నీ! చిత్తంబులో నేమిగా
దేవాధీశ! తలంచితో నలుకరా! దే! యాదినారాయణా! ౪

జగముల్ నీట మునింగి సప్తజలధుల్ ♦ సంధించి యేకార్థవం
బగువేళం జతురాననుండు నిదురం ♦ బ్రాపింప బ్రహ్మాండముం
దగఁబోషింపఁదలంచి గర్భమునఁ దగ్ధ్రహ్మాండమున్ నిల్పియే
పగిదింగాచితి విష్ణువత్సయము దేవా! యాదినారాయణా! గి

కరి నీటఁ గ్రహబాధ కోడి నిను సుజ్ఞానంబుతోఁ బిల్వఁగా
సిరితో నద్దెస కేగుదెంచి మకరిఁ ♦ శిక్షించి వేవేగఁ ద
త్కరి రక్షించిన భక్తవత్సల! హరి! ♦ కంజాతివత్తేక్షణా!
సరి నీ కెవ్వరు పోల్చిచూడఁగ రమేశా! యాదినారాయణా!

ధనదారాసుతబంధుమిత్ర భటులం ♦ దధ్యంబుగా నమ్మియీ
మనుజుల్ తత్సరిరక్ష నేయుచు ననుం ♦ బాటించి వర్ణింపకే
యనయంబుం గృహమేధులైతిరిగి వా రంత్యంబునం గాలుచే
తనుబెందుగ్గతి దోయసయ్యెదగు కాదా? యాదినారాయణా!

నీనామాక్షరమంత్రరాజము మది ♦ నిత్యంబు వర్ణించినఁ
నానాజన్మకృతాఘముల్ వదలి సన్మార్గంబున న్ముక్తికై
మానాథా! యగుదెంతురండుబుధుఁ;లామంత్రంబు నేభక్తితో
ధ్యానంబుంబొసరింతుఁ బోవఁగదవఁ య్యాయాదినారాయణా!

అతిఘోరంబగు పాపకర్మముల నే ♦ సశాంతిముం జేయుచున్
సతితంబుం బ్రమదాదిమోహమునసంసారాంధకూపంబునఁ
ధృతిమై రాజసతామసంబుల మదోఁ ద్రేకుండనై చిక్కితిఁ
వెతలంబెట్లక నీదు సత్పదము నీవే ♦ యాదినారాయణా! F

సిరియుం బంటవలంతియుం శాలకుల , నేనింప, దిక్పాలకుల్
పరివేష్టింప, ససందనాదిమునులుం ♦ బ్రాహ్మింప, నీమూర్తి భూ
సురులు స్వేదవిధి న్నతింప, గుజనఃఖ్యోభంబు సత్యాత్మక
స్థిరతోషంబు పహింపఁ గ్రాలుగుణవాః, ధీ! యాదినారాయణా!

అశాపాశముచేతఁ గట్టువడి నే , సంధత్వముం బొంది, హృ
త్కోశంబందు భవత్తథల్ దలఁప కెంతో బుద్ధిమాన్యుండనై
లేశంబైన స్వధర్మవర్తనల నోలిం బోవఁగాలేక నే
నీశా! కాలముపుచ్చితీక మనుప రావే! యాదినారాయణా!

పరదారాగమనాభిలాష మదికిం ♦ బ్రాహ్మింపఁగా, సంతటం
బరవత్తం బభివృద్ధికై యస్మత్వముం ♦ బాటించి, కల్కారు త
ద్వరుస న్నిక్కములంచు గల్లలను సంభాషించుచుం దుష్టుడై
సరికప్రాప్తుడుగాక సద్గతికిఁ బోనా? యాదినారాయణా! ౧౨

ఎన్నెన్నో ఖలజన్మముల్ గడచి నా ♦ కీమత్త్యజస్కం బొగిన్
సన్నాహంబునఁ గల్గెనో యనుచు లో, సందేహ మేతెంచు, నీ
కన్న స్వేరోకదైవముం గలదె సత్కారుణ్యముం జూపి మా
యన్నా! నీపనమందుఁ జేర్చగడవఁయ్యా! యాదినారాయణా!

స్వకులాచారము మాని హీనకులసేవల్ నేయుచున్ వారిచే
నకలంకస్థితి ద్రవ్యముం గొనుచు సత్త్యాసక్తిఁ జెంపొందఁ బు
త్రకులం బంధుకశత్రుపోషణలచేత స్మించువా రాదటన్
వికలంబై చెడిపోదు శేలుటకు రావే! యాదినారాయణా!

పక్షాపక్షము లేక యెల్లపుడు సంగ్రహిణిసంఘముల
రక్షింపంగలవేల్పు వీవ యితరుల్ • రక్షింపఁగా నేర్తురే
యక్షిణం బగుముక్తి గోరి మది ని • న్నాసింపితిన్ దేవ! నీ
దాక్షిణ్యంబును జూపవేల దయలేదా? యాదినారాయణా!

అరిషడ్వర్గములం జయించుట కశక్త్యంబై మహాఘోరదు
స్త్రగసంసారముద్రముం జొరి కళత్రభ్రాశ్రవుతాదు లన్
శరణులంబులచేతఁ జిక్కి వెడల • న్నామస్థితమే లేక నీ
వరపాదాద్భుత జేరినాడఁ గను, దేవా! యాదినారాయణా!

దితిసంతానము విప్లవశ్రీయము ను • చేకించి వీక్షింప ది
క్ష్పతులు న్నాక్ష్మితీ వేదమంత్రము, నిన్ • బాంధ్యంపఁ గొనల్వకు
స్పృతుండంచున్ జనియించి దానవులమే • పల్చించినతీర్థమై
వెతలం దీరిచి పోచినట్టిదొర వీ • వే యాదినారాయణా! ౧౭

అరవిందంబులకంటె గోమలములై • యందంబులైయొప్పు నీ
చరణంబుల్, తులనీదళంబులను బూజితి నేయుమర్త్యుండు నీ
ధరపై నెక్కడ జన్మ మొందక మహాధన్యుండుబుద్ధుండు నై
పరమం బైనభవత్పదంబు గను దేవా! యాదినారాయణా!

మును సిన్ గొల్చిననారదాదిమును లీ • ముల్లోకముల్ దిగ్గచున్
ఘనతం జెందినటుల్ పురాణముల నా • కర్చించి కౌతూహలం
బున నాకోర్కియు నట్లు సిద్ధియగునా? • భూమిశ్వరా! యంతి నా
మనవిం జేకొనుమయ్య! మేరుగిరిధా • మా! యాదినారాయణా!

భూనాథా! యొకవిన్నపంబు గల దీఁభూలోకమం దంతటన్
నానాజన్మల కర్మలం గెడప విఁన్నాణంపు దివ్యోషధం
బానారాయణమంత్ర)రాజ, మిలఁ జెఁన్నారంగ నీమానవుల్
దానింగాంచరు నీదుమాయయిదికాదా? యాదినారాయణా!

హల నజాగింపుశ శంఖ చక్ర) శుభరేఖాలంకృతంబై మహా
జ్వల మా స్వోత్పన్నపద్మసేవ యనునావం జేసి నే దానిచే
గలుపంబైన భవాని దాటుటకునై * కాంక్షించి నీభక్తిమై
నెలమి స్నిల్పితి మోక్షమిచ్చుటకురావే! యాదినారాయణా!

హరి! విశ్వంధర! చక్రిపాణి! మధుకంఠాసారాతి! శ్రీకృష్ణ! శ్రీ
ధర! కదాత్! ముకుంద! నామన! సురాధ్యక్ష! రమానాథ! సుం
దిరగుండ్రిస్త్రిశవక్త్ర)పద్మ! వందా! * దామోదరా! పిష్టు! మం
దిరభూభృద్ధి! నీలదేహ! యదునాథా! యాదినారాయణా!

భవముం దోషము రూపకర్మములచేఁ * బాటొందునీ దేహిర్కా
భువియందున్ ఖలజన్మ లెన్ని చ నెనోభూనాథ! ము, నింక నే
భవముల్ నాకు లభించునో తెలియ దీఁభాగ్రింతిం దగంగోసి త
ద్భవదోషంబులడంచుమా కృపనుదేవా! యాదినారాయణా!

కలీమారణ్యకుఠార! పామరజనుల్ * కార్పణ్య మేపారఁగాఁ
గలహంబే పసిగా నెటింపుచు, మహాకామాంధకారింబుచే
వలలోఁ జిక్కినపక్షి మాడ్కి నతిగా * వాపోవుటే కాని మీ
లలితంబొ పదపద్మముల్ తెలపరేల! యాదినారాయణా!

కామకోధము లూడ్చి శుద్ధతనువై • కళ్యాణమైయున్న ని
 న్నేమారుఁ భజించుమానవుఁడు నీవీడాపరుండై నదా
 ధూమాగ్నికీయ నుండెనేని కడు నిర్ధూతాఘండై యంత నీ
 ధామంబుఁ గనువంత బాసియడు చందా! యాదినారాయణా!

తనమే నొక్కడుపామునోటఁబడఁ దిద్దవారంబునందుండి యీ
 గను మింగఁ గమకంచుకప్పపగిదిం • గాలాహిచే జిక్కి వే
 చనునాయుష్యముచా టాకింత దెలియఁజాలంగలేకే దురా
 శను వర్తించెద రీజనుల్ జగదధీశా! యాదినారాయణా! ౨౬

ధనవిద్యాబలశౌర్యసంపదలచేతం గర్వదుర్వారుండై
 యనయంబుఁ బరనిందనాత్మినుతులంబ్రబావీణ్యుండై యంతఃబో
 కను స్వభాత్ప్రబంధువర్గమునెడం • గారుణ్యముండికృపా
 చిన కాకిన్యడు కూలఁడయ్య! గుణభాసీ యాదినారాయణా!

మనముఁవాక్కునుగర్భమొక్కటిగనై • మాన్యం డసంజెల్లున
 జను డిందందు సుకీర్తినిం బడయఁగాఁజాలుఁ, జగంబందుదు
 ర్జనుఁ డామూఁటిని మూఁడుమార్గముల సంస్థాపించితాలోకసిం
 దను బొందుం దుది దుర్గతింమునుగుఁదా? యాదినారాయణా!

ధనభూకాంక్షల నీతిఁ బోవిడిచి తిద్దాయాదవర్గంబుమీఁ
 దను గొటిల్యమనస్కుండై ప్రిబలి గాఁధ లైక్కు గల్పించి చం
 పను యత్నించినధార్తరాష్ట్రుఁడును నిర్వంశంబునై పోయె నే
 మనుజుండై నఁ జెడండె యట్లుచన రామా! యాదినారాయణా!

జిత కామాతురవృత్తిచేఁ దగిలి ని ♦ నేనింప నిష్పాపుడౌ
గతి నీవే యని రేయునుం బవలు నీ ♦ కళ్యాణసంకీర్తనల్
సతతంబుం గలపోయనజ్జనుడు సుజ్ఞానంబునుం బొంది యం
చితకీర్తిం గనుఁ గన్తి బాసి గుణభాసీ! యాదినారాయణా!

అకలంకం బయినట్రినీదుచరిశం ♦ బళ్యాంతముఁ జహ్వయం
దకలంకస్థితిఁ బేర్చి మానవుడు ని ♦ స్మర్చింప దోహవళుల్
వికలంబై చెడి యంత్యకాలమున కో ♦ విశ్వేశ! నిశ్వాశ్య! నీ
ప్రకటంబైన పదంబుఁ జేరుఁగద దేవా! యాదినారాయణా!

యావజ్జీవము దేవాసౌఖ్యమునకై ♦ యత్నించువారై భవ
త్సేవం జేయుట మాని లోభరతులై ♦ చీకాకునుం బొంది యౌ
దేవా! దుర్వ్యసనంబులం బడుదు రింతే, కాని యామానవుల్
నీవే మూలమటంచుఁ గొల్వ రిలఁ దండ్రి! యాదినారాయణా!

ధర నీనామపుజిత మానవుల కాధారంబు నైయుండ నే
మరకుండం బలియింప కద్ది, యెఱుడు ♦ స్మాత్సర్యసంపూర్ణులై
పరులుం దా మనువాదభేదమున సంబద్ధాత్ములై యాశచే
భ్రమం గానరు దుర్గతి న్మునిగి దేవా! యాదినారాయణా!

కలిదోషం బనువ్యాధిబాధఁ గని నీ ♦ కళ్యాణచారిత్ర మీ
యిలపై దివ్యమహాషధక్రియయకా ♦ ఇంచార సద్దానిఁ దా
మలవా టించుక నేయబోవక మనోవ్యాసంగముం జెంది క
ల్లలతో బ్రొద్దులుపుచ్చజూచెదరదేలా? యాదినారాయణా!

తిరిజగంబుర్ గలిగింప బెంప నణవణఁ దేవేశ! యొక్కండవై
యజవిష్ణ్వీశ్వరనామభేదముల నత్యానందమై యొప్పు నీ
సజలాభోజ్యలనీలమూర్తి నయనాంబునాథుగాఁ జూపు మో
గజరత్నోపరతంత్ర! పుల్లకమలాఁతొ! యాదినారాయణా! 3గ

పారావారగభీర! భీరుజనతాపధ్వంస! వేదాంతసం
చారా! మానిజనానుమోదహృదయా! సంగ్రామభీమా! శుభా
కారా! దీనజనార్థికల్పక! రమాకాంతామనోహరకా!
రారా పిల్చినబల్కు వేల! యదువీరా! యాదినారాయణా!

పలుమారు ల్నినుఁ జూచువేడుక మదింబ్రాధింప నీమూర్తి నా
కలలోనైన నొకప్పుడైన నెదురిం • గల్గింప వే నట్టి నిం
దెలియంజాలక విన్నవించెదను నీ • దివ్యప్రకాశంబు నే
వలసంగాంతు నెఱుంగఁబల్కుమిది దే!వా! యాదినారాయణా!

సదయుండైన మహాత్ముఁ డీశఁడని ని • స్సందేహభావంబు నే
వదలంజాలక యేకచిత్తమున, ని • స్వర్ణింపఁగా నన్ను నీ
వదయం జూచెన విద్ది నావలనఁ బెం • పా పాపమో లేక నీ
హృదయంబేయిటువంటిదో తెలియఁదండ్రీయాదినారాయణా!

బాదం బాదిగ సప్తదుర్వ్యసనసంతోభంబునం దుగ్ధతిం
బాదం బెందునెకాని పుణ్యుఁ డగునా? పద్మాక్ష! శ్రీవత్స! నీ
పాదాంభోరుహచింతనేచ్ఛమదిలోఁబ్రాపించినన్ సుంతయేన్
బాదంజెందక పుణ్యుఁడొగడ! మహీంపా! యాదినారాయణా!

అమరాధీశ్వరుఁ డొక్కనాఁడల సుధఁగర్వాసీనుఁడై దేవతా
ప్రేమదానీకవి నోదముం దగులుట • న్వాచస్పతిం జిత్తవి
భ్రామచేఁ జూడక స్వర్గభోగములకు • స్ఫృష్టించి నీనామన
ర్మముఁదాల్చునుర సేవ్యుఁడాయెఁగదరాఁమాయాదినారా॥

నిగమంబుల్ గొని సోమకాసురుఁడు ముఁగ్నిటం జొర న్వాన్తికై
మగమీనై చరియించి తజ్జలధిలో, • మాశ్చర్యసంపూర్ణచి
త్తగతుండు నురారిశిల్పజు వెసం • డిండించి మర్దించి త
న్నిగమస్తోమము బ్రహ్మచేత నిడు తండ్రి! యాదినారాయణా!

మును వేల్పుత తొలివేల్పులెల్ల రచ్చుశంఙ్ఖం గోరి యాపాలవె
ల్లని ద్రిచ్చుం బెరుమందరాద్రి మునుఁగఁ • లేఖర్షభుం డాదిగా
ఘనగీర్వాణులు వేడ గచ్చపమవై • గ్రావంబు నీవీపుతే
టను బోఁ దాలించికాచిసట్టి మొసగాఁడా! యాదినారాయణా!

అవనిం జాపగఁ జుట్టి చేఁగొని హిరఁణ్యాక్షుండు పాథోనిధిం
జవమున్ దిట్టతెనంబు బెంపు గదురఁ • శౌర్యంబుతో డాగఁ బో
త్రీవియై దైత్యవరేణ్యునిం దునిమి నీ • శృంగంబునన్ లీలఁబం
టవలంతిం దమి నిల్పి నెల్లినయనంఁతా! యాదినారాయణా!

అనుజం ద్రుంచిననిన్ను హేమకళిపుం • డాలంబులోఁ ద్రుంపఁ ద
త్తనయున్ విష్ణువు నిందుఁ జూపుమని, బాఁధల్ వెట్టి కైసాచి వే
సినఁ దోడ్తోడనఁ గంబము న్నెడలి తొ • శ్రీనారసింహకృతిఁ
దనుజం బట్టి హతం బొనర్ప ధీతినాఁథా! యాదినారాయణా!

బలి, ముల్లొకము లేల వామనుడవై ♦ పాకారిబన్నంబులం
దొలగఁదొడ్డిసి, రమాభ్యుజ్జేయుటకునై ♦ భూతాఘుడై నట్టిత
ద్బలిచే గొన్న పదత్రయావనిని సర్వవ్యాపివై నాకమున్
బలిమి స్వజ్ఞిక నిచ్చినాడవుగదా! యాదినారాయణా! ౪౬

మఱియున్ భార్గవరామమూర్తివగుచున్ ♦ మాత్సర్యసంపూర్ణభూ
వరు ల స్థిర్వదియొక్కమారు నెదిరింపం జూరి ఖండించి త
ద్వరర క్తంబునఁ బైత్తమేధ మనువొందం జల్పి వేవేగ నీ
ధరణిం గళ్యవమాని కిచ్చితివిగాదా? యాదినారాయణా!

ఇనవంశంబునఁ బుట్టి, దాశరథివై ♦ యేపాద భూపుత్రీ ల
క్ష్యుఁడుందోడుగ దండకాటవిఁ జరింపన్ రావణుం డధరా
తనయం నైకొనిపోవ, వానరులతో ♦ దండెత్తి కీశాధిపుం
డనిఁ దోడ్చె చన వానిఁ ద్రుంపవెరమే, శా! యాదినారాయణా!

ధరపై వైత్యులు రాజచిహ్నములచేతం బుట్టి భూభారులై
చరియింప న్యదువంశవార్ధిశశియై ♦ జన్మించి తద్భారమున్
వరుసం దీర్చి యుధిష్ఠిరుం బృథివి గావన్ రాజుఁగాఁ జేసితే
పరమోత్సాహతఁగృష్ణనామమునదే! వా! యాదినారాయణా!

సురముఖ్యుల్ సుతయింప, దానవులుసంక్షోభింపఁ, దత్పత్నులన్
సురతక్రీడకు దేవె బుద్ధతనువు ♦ న్నొంపారఁగాఁ దాల్చి; శం
కరుఁడుడై త్యపురత్రయంబుహతమున్ ♦ గావింపుచోదోడుగా
శరమై యొప్పవె పార్వతీశునకు నీ, శా! యాదినారాయణా! ౪౯

కలికాలాంతమునందు మానవులు దుష్కర్మార్థభిలాష దురాశలచే సంకరవర్ణులై తిరుగ నీ , శక్తిప్రభావంబుచే బలు వైనట్టి తురంగ మెక్కి ఖలులకా , భంజించి నీకల్మీసా పలరక దీనులఁ గావఁ జూపెదు గదఃకాయాయాదినారాయణా!

పరుల నేడ్చుట యొక్కదానికె కదా , పద్మాక్ష! మీపాదపద్మరతింజెందిననిందునందు నుఖముల్ తా నందు నారెంటిలోఁ బరసౌఖ్యంబును మాని ద్రవ్యమునకై , బద్ధానురాగంబుతో నరుగంజూతురు సంత మొందువరకఃకాయా! యాదినారాయణా!

వసుచేవాశ్మజుసత్కథల్ దలంప కె , వ్యాడైన నేమన్ననుం బనలే దంచుఁ దలంచి ప్రేలుచును ద్రవ్యం బర్థి నార్జించి, దుర్వ్యసనుండై కడుదుష్టకార్యములనే , యత్నించుచున్నట్టివాఁ డినుమంతైన నుఖంబుఁ గానడిలఁదండ్రి! యాదినారాయణా!

సిరు లెల్లం దన కున్నవాఁడు నినుఁ దా , నేవించుటేలేదుగా, కరయం గొల్చినయట్టిమానవుఁడు మున్నర్థంబు గామంబును సిరతం జెందఁ గుటుంబవృద్ధిగొఱుకై , నేవించునేకాని నీ ఛరణాబ్జంబులు ముక్తికై కొలువఁ డీశా! యాదినారాయణా!

ఉదయం బాదిగ, నస్తమించువర కీ , యుర్వీజునల్ పుత్రసంపదమైఁ దేలుచు, రాత్రికాలమున దంపత్యాత్మసౌఖ్యంబుతో నిదురం జెందుటెకాని యాయువు వృథానిర్మూల మైపోవ నీ పదముంబొందెడుమార్గమారయరు దేవా! యాదినారాయణా!

లడరా,నిన్నొకసారిదీనుఁ డగువాఁ ఁ దాశించి తాఁబిల్వఁ గా
చెడనంచుఁ ధరియించినట్టివిరు డే ఁ చెంపం బడందోచితో
పదిలంబుం బొనరించితో మఱచితో ఁ పల్లారు బ్రార్థించు సక
మదిలోనైనఁ దలంపవేల? రఘురామా! యాదినారాయణా!

పాకారిప్రముఖాభివందిత! గజపాణిణావనోత్సహ త్రై!
లోకారాధ్యుఁడ నంచు నెమ్మదుల నాఁబోకించి మానీంద్రు లే
పోకల్ బోక క్రిసంగవాక్యములచేఁ బుణ్యాత్ములై రట్టిని
న్నేకం బైనమనంబునం దలతుఁ దండ్రి! యాదినారాయణా!

విరసోక్తుల్ విడి, నీదుసత్కథలచే ఁ విన్నాణియై, దీనులక
సరసత్వంబునఁ జూచుచుఁ, సములతోఁ, సాంగత్య మాధిక్యలం
గర మొప్పంగని మ్రొక్కులట్లెయిడుచుఁ ఁ గంజాక్షయారీతి నే
నరుఁ దుర్విజనునాతఁడే సుజనుఁ డన్నా! యాదినారాయణా!

పురుషూతుండసురేంద్రుతోఁడ, బలిమిం, బోరాడనయ్యింద్రునిం
గరితో మ్రింగిన వృత్తుగర్భమును వేఁగం జించి తా బైటికిఁ
వర“నారాయణమంత్ర”రాజ”మహిమ, స్వచ్ఛంగదా? యేరికిఁ
హరినామస్మరణంబు శత్రువిజయం ఁ బా నాదినారాయణా!

ఏలాగంటి దురాత్మునేని భరియింఁ తే నార్యదుర్మంత్రదు
శ్శీలుండై యస్మతంబులాడుమనుజుం ఁ జేవట్టి మోవంగ నే
జాలం జాల నటంచుఁ దొల్లి ధరణీచంద్రాస్య వాణీశుతో
నోలిం బల్కిన దుష్టులం దునిమి తోఁహా యాదినారాయణా!

నను రక్షించుట నీదే భార మయిన ♦ న్నాతల్లి శ్రీదేవితో
మనకు భృత్యుడవీడు, కాచుటకున, న్నాన్యుడుకాఁడాయీవే
మని యహో విరళంబుగాఁ దెలిసి, న ♦ స్మన్నింపవే యార్తర
క్షణకు నేటరి వైసనీఁ దగవే ♦ కా? యాదినారాయణా!

సురవైరుల్ భువి రాజులై ధరణికి ♦ శోకంబు వాటింపఁ, ద
దృఢముం దీర్చుట నబ్జగర్భుడు నినుం ♦ బ్రాంకింప, నీభూమియం
దదుడందఁ జనియించి దుష్టహరణం ♦ బాదాక సచేయుడు
స్తరకార్యంబులుకొన్ని తెల్పెన ననంతా! యాదినారాయణా!

కనుదమ్మల్ తెరువంగలేని నెలలో ♦ గంసుండు తా బాలఘా
తనియా పూతన ని ♦ స్నానంచుటకు నుద్దేశించి పంపింపఁగాఁ
బనిగా వచ్చినయట్టిదాని వినఁపుం, బాల్ ద్రావి యమ్మిత్తికిం
బెనుపొ బుద్ధిగ నంపినట్టి నలసా, మీ! యాదినారాయణా!

ఒకనాఁ డాశకటాసురుండు మనమం ♦ దూహించి నిన్నొంపఁగాఁ,
బ్రకటంబై న తృతీయమాసమున నీ ♦ పై రాగఁ బాదంబునఁ
వికటంబై చెడునట్లు తన్ని యతఁ డుర్విం గూలి వేవేగ లే
ఫకప్రాణంబులువాయఁ జేయ వె?మహీ, పా! యాదినారాయణా!

వేలనొప్ప న్నిను నొక్కయేటను దృణా, వర్తుండు వే మింటికిం
బలిమిం బె న్నుడిగాడ్చుచాడ్చునను లే! వ న్వానికంతంబు నీ
బలుహస్తంబులఁబట్టిక్రిందఁబడఁగూ, ల్పంబ్రాణముల్ వాసియీ
యిలపై నాతఁడుగొండవోలెపడఁగా ♦ దే యాదినారాయణా!

మను దిన్నాఁ డని నిన్ను సోదరసఖుల్ ♦ మర్దింప మీతల్లికిం
గనుపింపంగ యశోదతో, వదన మాఁఘ్రాణించి దండింపవే
యనిబ్రహ్మాండమునోరఁజూపఁగని, యత్యాశ్చర్యముంబొందినీ
ఘనమాయస్సతుండంచు నెంచెగరిరఁతూ! యాదినారాయణా!

పాలు నెన్నయుఁ దిన్నవాడవని లేఁబ్రాయంబునం దల్లి నిఁ
గేలం బట్టిన తోలఁ గట్టిన గడుం ♦ గేడింప కాయమ్మ, నా
తోలఁ రెండగుమద్దిచెట్లు కడఁగాఁద్రోయించనై పెక్కుచం
దాలం బత్తిని ముత్తి నిచ్చితివికాదా? యాదినారాయణా!

వనమధ్యంబున గోపబాలకులతో ♦ వత్సంబుల నే౯పునీ
ఘనతం గొక్కెరరక్కసుండు మదిలోఁ ♦ గన్గోక మ్రుంగంగది
గ్గనఁ గొంతం బిగియింప, వాడవలఁగఁగ్గం దాడలంబట్టిచీ
ల్చిన నాతం డొడలు నివ్వడండ్ల గుణరాశీ, యాదినారాయణా!

కాళిందీజలన క్రతప్తవిషముఁ ♦ ఖండింపఁ దద్వాసియా
కాళింగుం బిగఁబట్టి వానిపడగల్ ♦ కార్తవీర్యజెడఁమట్టి యా
కాళిందీనదిఁ బాపి తజ్జలము సఁక్కం బ్రాణిసంఘంబులఁ
బాళిం గ్రోలఁగఁజేయవయ్య? మృదుభావా! యాదినారాయణా!

గోపస్త్రీజనసంఘ మాయమునలోఁ ♦ గోకల్ విసర్జించి నీ
ప్రాపుం గోరుచు, వారికేళి విహరింపఁ వారిచేలంబులం
దాపుం జేరి హరింప శీతజలబాధం జిక్కి పెన్నిగ్గులం
దీసింప న్నిను వేడఁ జీర లిడలే ♦ దే? యాదినారాయణా! ౬౯

తనకై చేయ సుపక్రమించుమఖముం , దప్పించినా వంచు మో
చ్చినకోపంబున గోపబృందములపైఁ , జీకాకుగా తాలవా
నను వర్షించిన యింద్రుగర్వ మణపం , దర్పించి గోవర్ధనం
బనుశైలంబును గేల నెత్తితిగదఁ య్యా యాదినారాయణా !

కాంతారంబున గోపబాలకులతోఁ , గానారతీరంబునఁ
వంతల్ గంతుల బంతిచల్చిఁగొను నిఁ న్విక్షించి వాఙ్గాని, వి
భ్రాంతిం బిల్లల దూడలం గుహను డావ న్వత్సరం, బట్టె నీ
వంతం దద్దనరూపముల్ గొనితికాదా? యాదినారాయణా!

మురళీగానముచేత గోపసతుల , న్మోహంబు నొందింప స
త్వరులై నీకడఁ జేరువారిఁ గని సంభావించి వా రెండఱుం
దఱుగా నీ వయి రాసకేళి నిగవొంకం దీర్చి సంచారమున్
వరుసం జల్పవె యేకరాత్రిముస దేవా! యాదినారాయణా!

నరకుం డుగ్రత నింద్రవృట్టణము సన్వాయంబుగా నాక్రమిం
ప రయం బార బలారి దీనదశ నిన్ బ్రార్థింపఁ బ్రాజ్ఞోతిషం
పీర వొందిం జని సత్యతోడ నసురున్ హింసించి శతృవృట్టనం
భరుదారిం బలవైరి కిచ్చితిగదఁ య్యా? యాదినారాయణా!

కొడసం బందుమహీసుతుం దునుమ, తత్కారాగృహోపేతతా
పదియాశ్వేలగురాచకన్నియలు నిఁ న్భావించ వారందఱన్
విదితిం బొప్ప నవాసురాగముల వే, శ్వేర నివహాదినం
పదలం దేల్చిన పుణ్యమూర్తి పరధామ! యాదినారాయణా!

అలరక ధర్మసుతుండు నేయుమఖమం ♦ దగ్గంపుదాంబూల ము
జ్వలరీతి న్దగు నీకునిచ్చిన, నహిం ♦ పక్షలేక చేదీశుఁ డీ
స్వలసద్దూషణనేయ వానిశిరముం, జక్రాహతిం ద్రుంచి భూ
తిలమందుం బడునట్లుచేసితివికాదా? యాదినారాయణా! ౭౫

యవనుం డేపున నిన్ను నొంప మదిలోయత్నించి ఘోరాటవిం
జవసశ్వంబులు సూపి వెంట నవులక, జైలాంతరత్నోణికై
యవలీలం గొనిపోయి వాని నటము ♦ స్నంఠంబు గావింపవే
యసనీనాథునికింట్లమంట, ఖగవాహా! యాదినారాయణా!

కురుభూమిశుండు చావదిం బలిమిచేఁ ♦ గోకల్ తిదీయేశులం
నఱుం జూడక సభలోపల నివ్వునబూసం గృష్ణ! కృష్ణా! గదా
ధరి! రత్నోపరి! యంచుఁ జత్తమున నిన్ధ్యాసంబుఁ గావింప నా
దరిముం జూపుచుఁ జేల లిచ్చితివికాదా? యాదినారాయణా!

నావిం జెల్లెలు దీని నంటఁ దొనఁగుల్ ♦ ప్రాపించు నాపైఁ గొలల్
బావిం గూలుదునంచు నించుకయినం ♦ బాటింప కాద్రోవడిక
ద్రోవం గైకొని పైంధవుండరుగఁ గంటుం దీర్పరే భీముఁ డా
పై వివ్వచ్చుండుగూడ నీదుకృప దేవా! యాదినారాయణా!

కురుపాండుక్షీతిరాజవంశజు లతిఁగోధంబునక భూమికై
దురముంజేయఁగఁగూర్చి పార్థసకుఁజేదో, డైధరాభారముక
వరుసం దీర్చఁడలంచి వారిపడఁతుల్ ♦ వాపోవ భూనాథులక
సరుమూలంబున సంతరించితిగదాన్నా! యాదినారాయణా!

అల భీముండుఁ గిరీటి నీవు మును విఁచాకారముల్ దాల్చి క
క్షుణ్ణో నేగి జరాసుతుం గదనభిక్షు నేడ మీమువ్వురన్
గలయంజూచి మరుత్సుతుం బిలువ సంఘామంబునన్ భీముచే
బలిమి న్వాని నధింపఁ జేసితికా యా! యాదినారాయణా!

సరపాండుక్షితి నాధువంశమును సర్వంశంబు గావింప ను
త్తరగర్భస్థునిపై ని దోషమునుచేతం బన్పు బాణాగ్ని దు
ష్టమై తిష్ఠితి గర్భరక్షణకు నిన్ బ్రార్థింపఁ జక్రంబుచే
శరవహ్నం దొలఁగింప వే నుజనరితూ! యాదినారాయణా!

గతిజన్మంబులఁ జేయుపాపములు నాశకర్షించి యీ దేహికిన్
సశిమై రోగ సరిదృపిడలను నిన్సందేహమార్గంబునన్
వెళులం బెట్టెగఁ బెక్కిరూపములచే, విశ్వంధరుండంచు నిన్
మతిలోఁ దల్చి కొకప్పు వారిగతి యేమా నాదినారాయణా!

తనదానంబు తనూజతో సమముగాఁ యన్లన్నతం డానఁ జే
సినదానం బనుజాతతోడ సరిగాఁ జిత్తంబులో నెంచి, రెం
టిని మ్రొంగంగఁ దలంచువాఁడిరువురం దేవాఱగఁ గూడువాఁ
డని పెద్దల్ వచియింతు రట్టిఁ డింక నేమా నాదినారాయణా!

తేవేత్కలమునందు నేనరుండు ని యన్నశించునో వానికిం
దాపై కాచెన సంమఁ గంకణము చేతం గట్టితొ యింక నా
లోపాలోపము లెన్న కే కరుణ నాలోకించి రక్షింపు నీ
ప్రాపుం గోరితి నంటి భానుకులదీపా! యాదినారాయణా!

వర“నారాయణమంత్ర)రాజము”మహాత్మ్యంబెన్న శేషాహికిం
దరమే! శాత్రవనాశకంబు సిరికాఁధారంబు, దోషార్థిని
స్తరణంబు, ఖిలజన్మనాశకము, మోక్షస్థానభూతంబు నీ
ధరలో నెంతటివారికైన ఓతినాఁధా! యాదినారాయణా! ౧౫

ధాత న్నాభిని బాదపద్మమున ద్యోగంగ న్నది స్మస్మధున్
శీతాంశున్ ముద మొందఁ గాంచి న రమాఁచిత్తేశ! నీసన్నిధిన్
బ్రీతిం జేరఁగఁగోరునన్ను నిక నేరీతిం దగం గాంచి ప్రి
భ్యాతింజెందఁగఁబ్రోచెదో తెలియుమయ్యా యాదినారాయణా!

ధనమార్జించి కుటుంబపోషణకున్ ♦ తన్ జేరు దీనావళిన్
గనకే మేటిగృహస్థు నంచు మదిలోఁ గర్వించి యభ్యాగతున్
దనయింటం గల నీరు నన్న మిడకేఁ ధట్టించి లే దంచుఁ బా
మృనుదుష్టాత్ముడు నెట్టిదుర్గతికేఁ బోనో నాదినారాయణా!

తరుషండంబున నగ్ని నిల్చినటు లంతర్యామి వైయున్నని
న్నరయఁజాలక లోహదారుశిలలం, దాసక్తి గల్పించి యా
తుర్బలై బాధల నొందకుండుటకు నెంతో భక్తసంయుక్తి జా
తిరలం జేసెద రెంతో మూఢతను గాఁదా? యాదినారాయణా!

తన కింద్రోత్పము గల్గుచో నహుషఁ డింద్రోణి రిటింగోరిశే
చను వేళన్ శిబికంబు మోయుముమలన్ ♦ శౌర్యంబుతో సర్పన
ర్పనుచుం బల్కిన వారు శాప మిడ న, ర్పాకారిముం జెంది పా
వనిచే శాపము బావుకోడె? యిది త్రోవా? యాదినారాయణా!

వనజాతేక్షణ! భక్తరక్షణ! మనోవాక్కాయకర్మంబుల
మును దాఁ జేసిన పాపపుణ్యముల నేర్పు స్మీర నీ కీయఁగ
ల్లిననుజ్ఞాన మదే యటంచును మును ధల్మన్నాడరే యట్టివాఁ
డనువొందం దవపాదముం గనకపోనా? యాదినారాయణా!

నీపాదాంబుజసేవఁ జేయుకరమూల్, నీనామనక్షీర్ణనల్
వాపోవంగలవాక్కు, నీదుకథలకా బట్టియఁజూల్వీను, ల
క్ష్మేపారన్నినుజూచుచూడ్కులును, నీకే మ్మిక్కుశీర్షంబును
నీపై నుండెడుచిత్త మీయఁగదె తండ్రి! యాదినారాయణా!

ధనముం బుత్రకళత్రీమిత్రగృహసం తానంబుఁ దాఁగల్గి యీ
తనువుం భాసిన దేహి తత్ఫలము నొంగక వేరునెమ్మెను గై
కొని తత్కర్మఫలంబునుం గుడువఁడేఁతోణీధీముల్ పైకిఁ బ్రా
కిన, భూమింజొరఁ భాజినంబుఁబ్రతుయోగి! యాదినారాయణా!

ధనమా దుష్టులకిచ్చి, సాధుతతికిఁ దారిద్యముం గూర్చి త
ద్ధనగర్వాంధుల సాధులోకములు శ్రీ ధన్య బొట్టకై కొల్వఁజే
సిననీనేరువు నెంచిచూడ, సిరిచేఁ జెల్వొంద నిన్ గొల్వ రం
చనియేమో? తెలియంగఁజాల, జగదీశా? యాదినారాయణా!

మతి నెల్లప్పుడు నీషణత్రీయముచే నుగ్మంబు నొందించి న
స్మృతి నిన్నుం దలపోయనేరక మదో న్మత్తుండనై యుంటి నీ
యతనీపుష్పసమానమూర్తిపయి సంతానక్షే బుట్టించి న
గ్గతినిం జూపఁగదయ్యసూరి జనమో! దా? యాదినారాయణా!

తరువుల్ పూచినపూత, కాయలగు, తఃస్థం, బానుమంబెన్న నీ
చరణాబ్జంబులు సోకి దానులకు దోస్సారంబులొ ఘోటకాం
బరరత్నంబులు, ధాన్యముల్, ధనములుం, బ్రాపించుటే కాకను
సిరమోక్షంబను సత్పదం బొనగుగాఁ దే? యాదినారాయణా!

తనువం దూపిరియుండునంతకును గర్తవ్యంబు నీనామచిం
తన, దాని నివిడి యన్యదైవములగాఁ ధల్ వేసవేల్ బల్కు నీ
మనుజుల్ చక్కెరి మాని వేము భుజియింపంజూచిన ట్రాగదే
సనకాదిస్తుత, కాస్తుభాదిమణిభూషా! యాదినారాయణా!

ఒకదీపంబున నుండు తేజ మది వే ♦ రొక్కొక్కదీపంబునన్
బ్రకటంబై కనపించి వెల్లుక్రియ, నీ ♦ బ్రహ్మాండమందెల్ల నీ
యొక సూపంబై యనేకరూపములుగా ♦ నుత్పత్తినిన్ సంస్థితిన్
వికలంబుం గలిగించుచుండునది నీవే యాదినారాయణా!

అలఁతుల్ ఖాదనమేహనాద్యఖలకాఽర్యాసక్తు, లన్యక్తదు
ష్టలనంరంభులు కోగపీడితులు దుఃస్వ్యాపారులు స్నందబు
ద్ధులు సల్పాయువు లన్యదైవరితచిఁత్తుల్ కోధవిభ్రాంతులీ
కలిమాయాజు లెన్న భక్తజనరక్షా! యాదినారాయణా!

పరముం గోరక దేహమే స్థిరముగన్ ♦ భావించి యద్దానిచే
స్థిరభక్తిం జరియింపఁజాలనిమదో ♦ ద్రోకుండు జీవస్మృతుం;
డరయంగా నిజదేహమేని నొరులం ♦ దర్పించువాఁ డీభువి
బరికింప స్మృతజీవుఁడందుగద, దేవా! యాదినారాయణా!

శ్రీకాండిన్యమనీంద్రగోత్రభవుఁ డర్థి దేవభాషాంధ్రభా
షాకావ్యామృతపానలాలనుఁ డిడెన్ ధర్మాలమత్రేభవృ
త్రాకారోజ్జ్వలసూనమాలికను, న ధర్మకాంబికానారసిం
హాకాంత్రోద్భవశేషయాహ్వాయుడుకొమ్మియాదినారాయణా!

కలికాలాబ్దము లైదువేలు గడువం ధర్మ నేడుసంవత్సరం
బులు నిండంగఁ బరాధవాహ్వాయమునంబొల్పారునీకాలము,
దలంబనీశతికంబు “ద్రోణపురమం” దామ్యుల్ ప్రమోదంబునం
బలుకం, గేవలభక్తిఁ గూర్చితినికొమ్మా! యాదినారాయణా!

సమా పము.

